

החלטה מס' 4/20

החלטת ועדת האתיקה בקובלנות נגד חה"כ ירון מזוז, סגן שר הפנים מיום י"ב באב תשע"ה - 28 ביולי 2015

הקובלנות

1. ועדת האתיקה קיבלה ארבע קובלנות נגד סגן שר הפנים, חה"כ ירון מזוז, בשל דברים שאמר במליאת הכנסת ביום 24.6.2015, בעת שהציג את עמדת הממשלה בדיון המוקדם בהצעת חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) (תיקון - ביטול החוק), התשע"ה-2015.
2. אלה הם הקטעים הרלבנטיים מפרוטוקול ישיבת הכנסת שבשלם הוגשו הקובלנות [ההדגשות אינן במקור]:

סגן שר הפנים ירון מזוז:

... אני אפעל לשלילת אזרחותם של מי שפועלים וחותרים תחת מדינת ישראל. לא ייתכן שמתוך הבית הזה יצאו אנשים וישתתפו במסעי טרור נגד מדינת ישראל.

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

על מה אתה מדבר?

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

כמה כאלה יש?

סגן שר הפנים ירון מזוז:

אני מדבר - אתם יודעים טוב מאוד על מי אני מדבר.

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

על מי אתה מדבר?

סגן שר הפנים ירון מזוז:

את הראשונה שצריכה להחזיר את תעודת הזהות.

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

באמת?

סגן שר הפנים ירון מזוז:

באמת.

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

אני הראשונה?

סגן שר הפנים ירון מזוז:

כן.

חנין זועבי (הרשימה המשותפת):

- - -

סגן שר הפנים ירון מזוז:

גם את. אם אתם חושבים שבטרור תשיגו משהו - שום דבר. שום דבר. לא תשיגו כלום....
גברת זועבי, את הראשונה שצריכה להחזיר את תעודת הזהות.

חנין זועבי (הרשימה המשותפת):

אתה מבין מה אתה אומר?

סגן שר הפנים ירון מזוז:

אני מבין מה אני אומר.

חנין זועבי (הרשימה המשותפת):

אתה לא מבין מה אתה מקריא.

סגן שר הפנים ירון מזוז:

אני מבין מה אני אומר. את צריכה להחזיר את תעודת הזהות.

חנין זועבי (הרשימה המשותפת):

שכל. קצת שכל.

עיסאווי פריג' (מרצ):

עדיף לך לקרוא מהכתב.

סגן שר הפנים ירון מזוז:

מה אתה אומר. גם אחד כמוך צריך להחזיר. **אנחנו עושים לכם טובה בכלל שאתם יושבים פה.**

חנין זועבי (הרשימה המשותפת):

כל הכבוד.

סגן שר הפנים ירון מזוז:

כן, כן, כן, זה דמוקרטיה.. ..
מי שבעד טרור לא ישב פה...
טרוריסטים לא ישבו פה...
כל מי שפועל נגד מדינת ישראל בטרור - אין לו זכות להיות פה.

יואל חסון (המחנה הציוני):

זה נכון, אבל מי פועל פה בטרור?

סגן שר הפנים ירון מזוז:

זהו, אז תסביר להם את זה. ..
כל מי שמתעסק בטרור ומסית בטרור לא יהיה פה.

חנין זועבי (הרשימה המשותפת):

תתנצל - - -

סגן שר הפנים ירון מזוז:

אין לי מה להתנצל.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

תחזור בך, תחזור.

סגן שר הפנים ירון מזוז:

כל מי שמתעסק בטרור נגד מדינת ישראל – לא יהיה פה."

3. **חה"כ עמר בר-לב** הגיש קובלנה, שלפיה דבריו של סגן השר מזוז כלפי חברי הכנסת הערבים "אנחנו עושים לכם טובה שאתם יושבים פה", מהווים התבטאות גזענית ומסוכנת. לדבריו, "כשסגן שר תוקף מגזר שלם מעל בימת הכנסת יש לגנות את אמירתו בצורה נחרצת... כחלק מהממשלה מוטלת עליו החובה לדאוג לייצג את כלל אזרחי ישראל ולא להתנער מהזכות לשוויון העומדת בבסיס היותנו מדינה דמוקרטית."

4. **חה"כ עיסאוי פריג'** כתב לוועדה כי אמירותיו של סגן השר מזוז מבזות את הכנסת ועלולות להביא להסתה נגד חברי הכנסת.

5. **חה"כ אוסאמה סעדי** פנה לוועדה בקובלנה שלפיה דבריו של סגן השר מזוז "מהווים פגיעה בוטה ברגשות אזרחי המדינה הערבים, והם בבחינת הסתה לגזענות כנגד האוכלוסייה הערבית."

6. **חה"כ חנין זועבי** קבלה אף היא על ההסתה בדבריו של סגן השר מזוז, במיוחד נוכח תפקידו כסגן שר הפנים.

התגובה לקובלנות

7. סגן השר מזוז שלח לוועדה את תגובתו לקובלנות. לדבריו, במהלך נאומו התפרצו לעברו חברי כנסת, אשר גררו אותו להגיב לקריאות הביניים. עוד ציין כי בתגובתו פנה לחה"כ זועבי שהשתתפה במשט לעזה על גבי המרמרה "שמטרתו היתה לפגוע במדינת ישראל ולחזק את שלטון הטרור והחמאס".

סגן השר הוסיף כי "לאור העובדה שבשנת 1974 נרצחו בדם קר כמה מבני משפחתי בעקבות כניסת מחבלים לבית ספר במעלות, אני חש שהם ציוו לי במותם את המלחמה הבלתי מתפשרת בטרור."

לדבריו, "אני מכיר ומוקיר את כלל אזרחי מדינת ישראל, יהודים, דרוזים, צ'רקסים, נוצרים ומוסלמים כאחד... דבריי סולפו בתקשורת כאילו יצאתי נגד האוכלוסייה הערבית בכללה ולא כך הדבר. יצאתי אך ורק נגד מי שפועל נגד מדינת ישראל ואזרחיה ונגד מי שעוסק בטרור."

החלטת ועדת האתיקה

8. ועדת האתיקה עיינה בקובלנות ובתגובה להן וכן בפרוטוקול ישיבת הכנסת שבה נאמרו הדברים נשוא הקובלנות.

הוועדה אינה מקבלת את הסבריו של סגן השר מזוז. הוועדה סבורה כי תוכנם וסגנונם של הדברים שנאמרו על ידו גובלים בגזענות כלפי האוכלוסיה הערבית כולה ומערערים על עצם הלגיטימיות של כהונתם בכנסת של חברי כנסת ערבים ("אנחנו עושים לכם טובה בכלל שאתם יושבים פה") ושל היותם אזרחים שווי זכויות במדינת ישראל ("את הראשונה שצריכה להחזיר את תעודת הזהות").

חומרה מיוחדת רואה הוועדה בכך שמדובר בסגן שר הפנים, שאמר את דבריו בעת שדיבר במליאה בשם הממשלה, ובכך יצר מצג שווא לפיו זו עמדת הממשלה. הוועדה סבורה כי על שרים וסגני שרים המדברים במליאת הכנסת בשם הממשלה חלה חובה מוגברת לנהוג בכבוד ובממלכתיות.

9. לאור האמור, החליטה ועדת האתיקה כי סגן השר מזוז הפר את כלל האתיקה הקובע כי "חבר הכנסת ישמור על כבוד הכנסת וכבוד חבריה וינהג בדרך ההולמת את מעמדו ואת חובותיו כחבר הכנסת...".
הואיל וסגן השר מזוז הוא חבר כנסת חדש, וזוהי הפעם הראשונה שוועדת האתיקה נדרשת לקובלנות נגדו, החליטה הוועדה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 13(ד)(3) לחוק החסינות, להטיל על סגן השר ירון מזוז נזיפה.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חה"כ יצחק וקנין
יושב ראש ועדת האתיקה